

fredsstillende foreløbig, men var der Mulighed for at samle et Flertal baade i dette og det andet Ting for og faa Regeringens Tilslutning til gratis Undervisning, skulde det saa langt fra støde paa Modstand fra vor Side, som det netop er vort principale Ønske.

Det foreliggende Forslag er et Overenskomstforslag, hvorved man har strakt sig fra alle Sider og vist Imødekommethed, fordi der foreligger en saadan Vanskelighed for Tiden for det højere Skolevæsen i København og omliggende Kommuner, at der maa gøres noget, det er blevet en Nødvendighed. Det erkendte den ærede Ordfører for Venstre (Moltesen) ogsaa, men han rettede en Bøje mod Regeringen, mod Undervisningsministeren, fordi han ikke tidligere havde rejst dette Spørgsmaal her paa Rigsdagen. Det ærede Medlem mente, at det kunde naturligt være gjort for en 3 Aars Tid siden, da den radikale Ordfører i Borgerrepræsentationen allerede havde talt om, at dette Tilskud fra Københavns Kommunes Side kun kunde være af midlertidig Art. Det maa blive Regeringens Sag at svare herpaa. Jeg vil blot sige, at Spørgsmaalet blev jo ikke aktuelt, blev ikke virkelig brændende, før det havde vist sig, at Københavns Borgere satte et socialdemokratisk Flertal ind i Borgerrepræsentationen, et Flertal, som i Overensstemmelse med hele sin Fortid og hele sin Opfattelse gjorde Spørgsmaalet brændende ved at nægte Bevillingen til de højere private Skoler. Man kunde jo ikke paa Forhaand vide, om der vilde blive skabt et saadant Flertal. Det dannede sig nu sidste Foraar. Dermed var Spørgsmaalet for Alvor brændende, nu maatte der gøres noget. Men det er rigtigt nok, at det højere Skolevæsen, særlig i Hovedstaden, har været forsømt fra de offentlige Myndigheders, særlig Statens, Side. Det ærede Medlem (Moltesen) nævnedes de Ord fra det Andragende, som de højere private Almenskoler i København og Omegn i September Maaned sendte til Undervisningsministeriet. de Ord, som ogsaa jeg fæstede min Opmærksomhed meget stærkt ved, da jeg læste Andragendet, og som selvfølgelig indeholder en rammende Kritik af Staten i dens Forhold til det højere Skolevæsen, særlig i København. Maaske er Kritikken lidt for almindelig, lidt for omfattende. Der er dog fra Københavns Kommunes Side og fra Nabokommunernes Side gjort ikke ganske uvæsentligt til Fremme ogsaa af det højere Skolevæsen. Det

varede ikke ret længe, efter at Almenskoleloven var vedtaget i 1903, før man i Københavns Borgerrepræsentation rejste Spørgsmaalet om at gennemføre en Ordning, hvorved Mellemskolen blev gennemført i Københavns kommunale Skolevæsen, og noget lignende har fundet Sted for Frederiksbergs og Gentoftes Vedkommende. Kommunerne har altsaa dog gjort noget for at fremme ogsaa det højere Skolevæsen her i Hovedstaden og for at aabne Børn, uden Hensyn til Forældrenes Evne. Adgang til at komme frem gennem dette Skolevæsen saa langt, som deres Evner tillod det. Men med Hensyn til Staten kan det ikke nægtes, at Kritikken er i høj Grad berettiget. Det er vistnok uhørt i Kulturstaternes Historie, at en Stat har gjort saa lidt for det højere Skolevæsen som den danske Stat gennem mange Aar. Men hvem har Ansvaret for Statens Handlinger og Forsømmelser paa dette Omraade? Det er dog ikke i første Linie det Parti, jeg tilhører, og heller ikke i første Linie det Parti, hvis Mænd nu sidder ved Statens Ror. Det er i første Linie netop de Partier, som det ærede Medlem i højere Grad er knyttet til, og naar da det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen) — jeg siger det ikke for at optage et Opgør over alt dette — saa rask kritiserer andre og taler om, at den nuværende Regering kunde have rejst dette Spørgsmaal allerede for 3 Aar siden, saa skulde han dog i nogen Maade gribe i sin egen Barm. Jeg har sagt, hvad der er Grunden til, at Spørgsmaalet først er blevet brændende nu. For øvrigt kunde man med større Ret spørge, hvorfor da Staten under Venstres Regeringer omkring Aarhundredskiftet ikke gjorde noget, men i Stedet for gik ind paa en saa utilfredsstillende Ordning som den, der kom, da den private Skolering blev dannet, nøjedes med den meget let købte Løsning — jeg ved ikke, om man kan kalde den billig købt, den kostede jo Staten noget, men det var en meget let købt Ordning — at give den private Skolering et Tilskud og saa lade det hele gaa, som det bedst kunde. Saaledes har man fra Statens Side i den halve Menneskealder siden Aarhundredskiftet baaret sig ad. Det er en Ordning, som — det ved jeg — det ærede Medlem fra Vinderup finder i høj Grad utilfredsstillende, en Ordning, der har vist sig Aar efter Aar mere og mere utilfredsstillende, og som i Virkeligheden har ført til den Misère, hvori det højere private Skolevæsen befinder sig. Det er alt-